

7/24

ท นร 0202/4135

ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

๕๑ เมษายน ๒๕๓๘

เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่ป่าไม้

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างอิง หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนมาก ที่ กษ 0712.2/02607

ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2538

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ คำนวณฯ ที่ ศร 0205/6625

ลงวันที่ 15 มีนาคม 2538

2. สำนักหนังสือกระทรวงมหาดไทย ต่วนมาก ที่ มท 0305/5017

ลงวันที่ 27 มีนาคม 2538

3. สำนักหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ จำนวนที่ ศธ 0403/8888

ลงวันที่ 7 เมษายน 2538

ตามที่ได้เสนอเรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่ป่าไม้ ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย ได้เสนอความเห็นว่าเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดครบถ้วนตามสำเนาหนังสือที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2538 ลงมติว่า โดยที่ปัจจุบันวัดหรือสำนักสงฆ์เป็นแหล่งสำคัญที่ช่วยอนุรักษ์ป่าไม้ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญของพระสงฆ์ที่มีส่วนช่วยงานด้านป่าไม้เป็นอย่างดี จึงได้รับโปรดำเนินการจัดทำโครงการทดลอง จนได้ข้อมูลรูปแบบ และแนวทางการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะเข้าไปดูแลให้เป็นระเบียบ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากมหาเถรสมาคม และกรมการศาสนาแล้ว และโดยหลักการของการดำเนินการจะได้หาหรือ

/แนวทาง ...

จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย ทราบด้วยแล้ว

(นายพนพต เสงี่ยมเจริญ)

เลขานุการคณะรัฐมนตรี
21 เม.ย. 2538

โทรสาร 2826355

[illegible]

ด่วนมาก

ที่ นร 0202/4136

3/44

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

21 เมษายน 2538

เรื่อง การร้องกันและแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

อ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนมาก ที่ ศธ 0205/6625

ลงวันที่ 15 มีนาคม 2538

2. หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนมาก ที่ ศธ 0403/8888

ลงวันที่ 7 เมษายน 2538

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0305/5017

ลงวันที่ 27 มีนาคม 2538

ตามที่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง การร้องกันและแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้
ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย
ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2538 ลงมติว่า โดยที่ปัจจุบันวัด
หรือสำนักสงฆ์เป็นแหล่งสำคัญที่ช่วยอนุรักษ์ป่าไม้ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เห็นความสำคัญของ
พระสงฆ์ที่มีส่วนช่วยงานด้านป่าไม้เป็นอย่างดี จึงได้รับไปดำเนินการจัดทำโครงการทดลอง จนได้ข้อมูล
รูปแบบ และแนวทางในการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะเข้าไปดูแลให้เป็นระเบียบ ซึ่งได้ผ่าน
ความเห็นชอบจากมหาเถรสมาคม และกรมการศาสนาแล้ว และโดยหลักการของการดำเนินการจะได้หารือ
แนวทางปฏิบัติกับพระสงฆ์ที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้น ๆ รวมทั้งได้ให้ร่วมโครงการปลูกป่าเพิ่มขึ้นในพื้นที่วัด

/จึงมีมติ ...

จึงเรียนขึ้นเฝ้า

(นายบทล เสงเจริญ)

เลขานุการคณะรัฐมนตรี

2 1 L.H.B. 2538

โทรสาร 2826355

01.01.1978 *22.01.1978*
 02.01.1978
 03.01.1978 *20.01.1978*
 04.01.1978 *20.01.1978*
 05.01.1978
 06.01.1978
 07.01.1978
 08.01.1978
 09.01.1978
 10.01.1978
 11.01.1978
 12.01.1978
 13.01.1978
 14.01.1978
 15.01.1978
 16.01.1978
 17.01.1978
 18.01.1978
 19.01.1978
 20.01.1978
 21.01.1978
 22.01.1978
 23.01.1978
 24.01.1978
 25.01.1978
 26.01.1978
 27.01.1978
 28.01.1978
 29.01.1978
 30.01.1978
 31.01.1978
 01.02.1978
 02.02.1978
 03.02.1978
 04.02.1978
 05.02.1978
 06.02.1978
 07.02.1978
 08.02.1978
 09.02.1978
 10.02.1978
 11.02.1978
 12.02.1978
 13.02.1978
 14.02.1978
 15.02.1978
 16.02.1978
 17.02.1978
 18.02.1978
 19.02.1978
 20.02.1978
 21.02.1978
 22.02.1978
 23.02.1978
 24.02.1978
 25.02.1978
 26.02.1978
 27.02.1978
 28.02.1978
 29.02.1978
 01.03.1978
 02.03.1978
 03.03.1978
 04.03.1978
 05.03.1978
 06.03.1978
 07.03.1978
 08.03.1978
 09.03.1978
 10.03.1978
 11.03.1978
 12.03.1978
 13.03.1978
 14.03.1978
 15.03.1978
 16.03.1978
 17.03.1978
 18.03.1978
 19.03.1978
 20.03.1978
 21.03.1978
 22.03.1978
 23.03.1978
 24.03.1978
 25.03.1978
 26.03.1978
 27.03.1978
 28.03.1978
 29.03.1978
 30.03.1978
 31.03.1978
 01.04.1978
 02.04.1978
 03.04.1978
 04.04.1978
 05.04.1978
 06.04.1978
 07.04.1978
 08.04.1978
 09.04.1978
 10.04.1978
 11.04.1978
 12.04.1978
 13.04.1978
 14.04.1978
 15.04.1978
 16.04.1978
 17.04.1978
 18.04.1978
 19.04.1978
 20.04.1978
 21.04.1978
 22.04.1978
 23.04.1978
 24.04.1978
 25.04.1978
 26.04.1978
 27.04.1978
 28.04.1978
 29.04.1978
 30.04.1978
 01.05.1978
 02.05.1978
 03.05.1978
 04.05.1978
 05.05.1978
 06.05.1978
 07.05.1978
 08.05.1978
 09.05.1978
 10.05.1978
 11.05.1978
 12.05.1978
 13.05.1978
 14.05.1978
 15.05.1978
 16.05.1978
 17.05.1978
 18.05.1978
 19.05.1978
 20.05.1978
 21.05.1978
 22.05.1978
 23.05.1978
 24.05.1978
 25.05.1978
 26.05.1978
 27.05.1978
 28.05.1978
 29.05.1978
 30.05.1978
 31.05.1978
 01.06.1978
 02.06.1978
 03.06.1978
 04.06.1978
 05.06.1978
 06.06.1978
 07.06.1978
 08.06.1978
 09.06.1978
 10.06.1978
 11.06.1978
 12.06.1978
 13.06.1978
 14.06.1978
 15.06.1978
 16.06.1978
 17.06.1978
 18.06.1978
 19.06.1978
 20.06.1978
 21.06.1978
 22.06.1978
 23.06.1978
 24.06.1978
 25.06.1978
 26.06.1978
 27.06.1978
 28.06.1978
 29.06.1978
 30.06.1978
 01.07.1978
 02.07.1978
 03.07.1978
 04.07.1978
 05.07.1978
 06.07.1978
 07.07.1978
 08.07.1978
 09.07.1978
 10.07.1978
 11.07.1978
 12.07.1978
 13.07.1978
 14.07.1978
 15.07.1978
 16.07.1978
 17.07.1978
 18.07.1978
 19.07.1978
 20.07.1978
 21.07.1978
 22.07.1978
 23.07.1978
 24.07.1978
 25.07.1978
 26.07.1978
 27.07.1978
 28.07.1978
 29.07.1978
 30.07.1978
 31.07.1978
 01.08.1978
 02.08.1978
 03.08.1978
 04.08.1978
 05.08.1978
 06.08.1978
 07.08.1978
 08.08.1978
 09.08.1978
 10.08.1978
 11.08.1978
 12.08.1978
 13.08.1978
 14.08.1978
 15.08.1978
 16.08.1978
 17.08.1978
 18.08.1978
 19.08.1978
 20.08.1978
 21.08.1978
 22.08.1978
 23.08.1978
 24.08.1978
 25.08.1978
 26.08.1978
 27.08.1978
 28.08.1978
 29.08.1978
 30.08.1978
 31.08.1978
 01.09.1978
 02.09.1978
 03.09.1978
 04.09.1978
 05.09.1978
 06.09.1978
 07.09.1978
 08.09.1978
 09.09.1978
 10.09.1978
 11.09.1978
 12.09.1978
 13.09.1978
 14.09.1978
 15.09.1978
 16.09.1978
 17.09.1978
 18.09.1978
 19.09.1978
 20.09.1978
 21.09.1978
 22.09.1978
 23.09.1978
 24.09.1978
 25.09.1978
 26.09.19

5/24

ด่วนมาก

ที่ นร 0202/4137

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม.10300

21 เมษายน 2538

เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหามหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0305/5017 ลงวันที่ 27 มีนาคม 2538

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำนักหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนมาก ที่ ศช 0205/6625
ลงวันที่ 15 มีนาคม 2538
2. สำนักหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนมาก ที่ ศช 0403/8888
ลงวันที่ 7 เมษายน 2538

ตามที่ได้อธิบายความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหามหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้
ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นั้น

กระทรวงศึกษาธิการได้อธิบายความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย
ความละเอียดครบถ้วนตามสำนักหนังสือที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2538 ลงมติว่า โดยที่ปัจจุบันวัด
หรือสำนักสงฆ์เป็นแหล่งสำคัญที่ช่วยอนุรักษ์ป่าไม้ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เห็นความสำคัญของ
พระสงฆ์ที่มีส่วนช่วยงานด้านป่าไม้เป็นอย่างดี จึงได้รับไปดำเนินการจัดทำโครงการทดลอง จนได้ข้อมูล
รูปแบบ และแนวทางการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะเข้าไปดูแลให้เป็นระเบียบ ซึ่งได้ผ่าน
ความเห็นชอบจากมหาเถรสมาคม และกรมการศาสนาแล้ว และโดยหลักการของการดำเนินการจะได้หารือ
แนวทางปฏิบัติกับพระสงฆ์ที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้น ๆ รวมทั้งได้ให้ร่วมโครงการปลูกป่าเพิ่มขึ้นในพื้นที่วัด

/จึงมีมติ ...

6/29

จึงมีมติเห็นชอบในหลักการการป้องกันและแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เสนอ ทั้ง 3 ข้อ โดยให้คณะกรรมการร่วมพิจารณาในระดับอำเภอเพิ่มขึ้น ตามความเห็นของ
กระทรวงมหาดไทย และในการดำเนินงานของคณะกรรมการระดับจังหวัด และระดับอำเภอ ให้มีนัก
เจ้าคณะจังหวัด และเจ้าคณะอำเภอ เป็นที่ปรึกษาด้วย

จึงเรียนเป็นอันมา

ขอแสดงความนับถือ

1509

(นายพหล เสงี่ยม)

รองเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะกรรมการ

2 1 31.0. 2538

โทร. 2800391

โทรสาร 2826355

05 60/1/14
Mr. 20 12/03/88
26/03/88

14/46

ด.ว. ๔๘๖

๙/๑๐/๖๘

11.10.4.

ตำนานเลขานุการคณะรัฐมนตรี 1561 วันที่..... วันที่ ๓๗ ๗๒ ๒๕๓๘ 1460

15/๔/๙

ด่วนมาก

ที่ ศธ ๐๕๐๓/ 8888

กระทรวงศึกษาธิการ

กทพ. ๑๐๓๐๐

๗ เมษายน ๒๕๓๘

เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๒/๑๒๒๘

ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๒/๒๔๔๘

ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๓๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนามติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๖/๒๕๓๘ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘

เรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหระหว่างพระสงฆ์กับพื้นที่ป่าไม้

๒. สำเนามติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๗

เรื่อง การสำรวจที่พักสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ของกรมป่าไม้

๓. โครงการสำรวจที่พักสงฆ์ของจังหวัดทั่วประเทศ ปีงบประมาณ ๒๕๓๘

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอเรื่อง การป้องกัน

และแก้ไขปัญหพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาเสนอให้กรมการศาสนาเสนอความเห็น

เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ นั้น

กระทรวงศึกษาธิการได้รับแจ้งความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ จากกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑. กรมป่าไม้ได้เคยนำเรื่อง กราบทูลสมเด็จพระสังฆราช ในเรื่องเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหระหว่างพระสงฆ์กับพื้นที่ป่าไม้ ทั้งนี้เนื่องจากกรมป่าไม้ได้เห็นความสำคัญของพระสงฆ์ที่มีส่วนช่วยอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างดียิ่ง จึงได้จัดทำโครงการทดลองในการส่งเสริมให้วัดหรือสำนักสงฆ์ช่วยงานค่านป่าไม้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๒๖ และอีกประการหนึ่งกรมป่าไม้ประสงค์ที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหต่าง ๆ ระหว่างพระสงฆ์กับพื้นที่ป่าไม้อย่างจริงจัง ซึ่งปัจจุบันสร้างความสับสนและก่อให้เกิดความยุ่งยากในการแก้ปัญห ทั้งนี้เนื่องจาก

/ ปัญหที่เกิดขึ้น...

16/๔๗

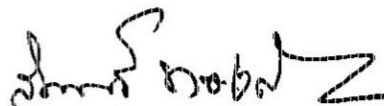
ปัญหาที่เกิดขึ้นมีความละเอียดอ่อนซับซ้อน และอาจกระทบกระเทือนต่อสถาบันศาสนา ซึ่งเป็นสถาบันหลักของความมั่นคงของประเทศ จึงขอความร่วมมือมายังทาง คณะสงฆ์ ซึ่งสมเด็จพระสังฆราช มีพระบัญชาให้นำเสนอมหาเถรสมาคมพิจารณา ซึ่งมหาเถรสมาคมพิจารณาแล้วได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง เพื่อเสนอแนะกรมป่าไม้เกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาพระสงฆ์กับพื้นที่ป่าไม้

๒. เพื่อจะหาทางแก้ไขปัญหาที่พิกสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ และส่งเสริมให้พระสงฆ์มีส่วนช่วยเหลืองานด้านป่าไม้เพิ่มขึ้น กรมป่าไม้จึงขอความร่วมมือกรมการศาสนาว่าเรื่อง เสนอต่อมหาเถรสมาคม เพื่อขอให้คณะสงฆ์ได้สำรวจรายชื่อพร้อมทั้งที่ดินของที่พิกสงฆ์ในจังหวัดต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้ขออนุญาต โดยถูกต้อง แล้วแจ้งกรมป่าไม้ทราบทั่วประเทศ เพื่อกรมป่าไม้จะได้นำไปประกอบการพิจารณาหาทางให้พระสงฆ์สามารถใช้พื้นที่ป่าไม้ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย และสามารถช่วยเหลืองานด้านป่าไม้ อันจะเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วยกันทุกฝ่าย ซึ่งที่ประชุมมหาเถรสมาคมมีมติเห็นชอบตามที่เสนอ

๓. เพื่อมีการจัดการดูแลเกี่ยวกับปัญหาที่พิกสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ และส่งเสริมให้พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการช่วยเหลืองานด้านป่าไม้เพิ่มขึ้น กรมการศาสนาจึงได้จัดโครงการสำรวจที่พิกสงฆ์ของจังหวัดทั่วประเทศในเชิงปริมาณ ๒๕๓๘ รายละเอียดตามแนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพันธ์ ทองสมัคร)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

กรมการศาสนา

กองพุทธศาสนสถาน

โทร. ๒๕๑๒๔๔๓

โทรสาร ๒๕๑๒๔๔๕

ด่วนมาก

ที่ มท 0305/ 5017

๒๘๖. ๗๗๖
๒๘ มี.ค. ๖๘
/ ๖๖๐๖.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วันที่ 1408
วันที่ 28 มี.ค. 2538
14.20

17/44

กระทรวงมหาดไทย

ถนนลี้พญาภิ กท 10200

27 มีนาคม 2538

เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่ป่าไม้

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนมาก ที่ นร 0202/1627 ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2538

28 มี.ค. 2538

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอเรื่อง

๑๐๐/๖/๖๖๖๘
๒๔/๖๖/๖๖๖๘
16๖๖/15๖๖๖๘

การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่ป่าไม้ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา จึงขอให้กระทรวงมหาดไทยเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

1. กรมป่าไม้เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลรักษาป่าไม้โดยตรงจึงเห็นด้วยในหลักการให้กรมป่าไม้พิจารณาคำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นป่าไม้ โดยประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด
2. เห็นชอบให้กรมป่าไม้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสำรวจที่ตกสงฆ์ซึ่งอาศัยอยู่โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายในพื้นที่ป่าไม้
3. เห็นชอบให้กรมป่าไม้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมการศาสนา มหาเถรสมาคม และกรมการปกครอง ในการกำหนดแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นป่าไม้ ตลอดจนกำหนดแนวทางในการส่งเสริมให้วัดหรือสำนักสงฆ์มีส่วนช่วยงานด้านป่าไม้อย่างจริงจังและต่อเนื่องในรูปแบบที่เหมาะสม

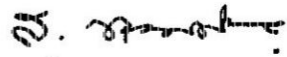
/4. ในการ...

18/๔๙

4. ในการพิจารณากำหนดแนวทางตามข้อ 3 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอให้ตั้งคณะกรรมการ
ร่วมพิจารณา 2 ระดับ คือ คณะกรรมการกลางและคณะกรรมการระดับจังหวัด กระทรวงมหาดไทยมีข้อสังเกตว่า
การป้องกันและแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ในถิ่นที่ป่าไม้เป็น เรื่องที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกและเกี่ยวข้องกับประชาชน
ในพื้นที่ซึ่งส่วนใหญ่มีผู้นับถือศาสนาโดยตรง จึงน่าจะมีคณะกรรมการร่วมพิจารณาในระดับอำเภอด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลตรี
(สนั่น ขจรประศาสน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองการสอบสวนและนิติการ

โทร. (02) 2255518-9

โทรสาร (02) 2218840

10. 1024.

79/43

0994. 10300

NY 100 02057

6625

15

พฤษภาคม 2538

เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่ป่าไม้

เรื่อง การขอขึ้นทะเบียน

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ตำนานก ท นร 0202/1628 ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2538

15 A.D. 2538

ตามหนังสืออ้างถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ขอให้กระทรวงศึกษาธิการแสดงความ
 คิดเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาให้กระทรวงเกษตร
 และสหกรณ์ เสนอเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาความละเอียดทราบแล้ว นั้น

20448/82933

1626/1500038

1/20/79

16 अक्टूबर 38

กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้วเห็นด้วยในหลักการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีการ
ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขภัยพระสงฆ์ในพหุ
ปาโม ซึ่งเสนอโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งนี้เพราะการประสานงานจะช่วยสร้างความเข้าใจ
ที่ตรงกัน อันจะส่งผลให้งานราบรื่นและประสบผลสำเร็จด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

6. 01

အထွေထွေချက်ပြုတ်ချက်

สมัคร ทองนาค
(นายสมัคร ทองนาค)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

โทร. 2817041, 2819803

โทรสาร 2819413

ด่วนมาก

ที่ กษ 0712.2/ 02607

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วันที่ 716
วันที่ 15/35

กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ๔๐/๔๗
ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10200

10 กุมภาพันธ์ 2538

๑๖.๕.๖๘.
13/0๓.๖8
16-๐๐๔

เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการพิจารณา จำนวน 100 ชุด

1. เรื่องเดิม

กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นความสำคัญของพระสงฆ์ที่มีส่วนช่วยงานด้านป่าไม้ได้อย่างดียิ่ง ดังปรากฏตัวอย่างในหลายพื้นที่ และเมื่อครั้งที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี นายชวน หลีกภัย ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ เมื่อปี พ.ศ. 2533 ได้เห็นนโยบายในการส่งเสริม "ให้วัดหรือสำนักสงฆ์เป็นแหล่งช่วยงานด้านป่าไม้ไว้" ซึ่งกรมป่าไม้ได้รับไปดำเนินการจัดทำโครงการทดลอง จนได้ข้อมูลและรูปแบบงานที่จะนำไปใช้ป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่ป่าไม้ ตลอดจนทั้งนำไปส่งเสริมให้พระสงฆ์ช่วยงานด้านป่าไม้อย่างจริงจังและต่อเนื่องต่อไปได้ โดยผ่านความเห็นชอบจากมหาเถรสมาคมและกรมการศาสนาแล้ว

2. ข้อเท็จจริง และสภาพปัญหา

2.1 ข้อเท็จจริง

2.1.1 ข้อมูลจากกรมการศาสนาปี 2535 ปรากฏว่าวัดในประเทศไทยมีทั้งหมด 29,322 วัดมีพระสงฆ์รวม 285,068 รูป

2.1.2 จากการสำรวจข้อมูลของกรมป่าไม้ ปี 2531 ปรากฏว่าใน 68 จังหวัด มีวัดที่มีการช่วยงานด้านป่าไม้ เช่น ช่วยปลูกป่าและอนุรักษ์ป่า จำนวน 5,492 แห่ง

2.1.3 ศาสนาพุทธเกี่ยวข้องกับป่าไม้มาตั้งแต่สมัยพุทธกาล การห้ามพระสงฆ์เข้าไปบุดุงต้นไม้จึงทำไม่ได้ ขณะเดียวกันการห้ามสร้างวัดหรือที่พักสงฆ์ขึ้นใหม่ก็ทำได้ยาก ถ้ายังมีการตั้งชุมชนใหม่อยู่เรื่อย ๆ

๔๑/๔๖

2.1.4 พระสงฆ์และประชาชนผู้อุบถัมภ์ มีหลายประเภท บางส่วนเป็นประโยชน์ต่อการช่วยงานด้านป่าไม้ บางส่วนเน้นการสร้างถาวรวัตถุมากเกินไปทำให้เสียสภาพป่า ตลอดจนผู้ดูแลบ่ออ่าง วัดหาผลประโยชน์หลายป่า หรือยึดครองพื้นที่ที่ยังมีอยู่

2.1.5 การปลูกป่าของวัดต่าง ๆ มักจะมีลักษณะ เพื่อการอนุรักษ์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแต่ละแห่งก็มีความสามารถแตกต่างกันไป

2.1.6 กิจกรรมที่วัดหรือพระสงฆ์ช่วยงานด้านป่าไม้นอกเหนือจากการอนุรักษ์ป่าหรือปลูกป่ายังมีอีกมาก เช่น ช่วยอบรม แนะนำราษฎรให้ช่วยรักษาป่า เป็นต้น

2.1.7 การช่วยงานด้านป่าไม้ของวัดหรือพระสงฆ์ทำได้ทั้งในเขตป่าไม้และนอกเขตป่าไม้

2.1.8 พระสงฆ์ที่มีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติของป่าไม้ ดินน้ำ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อมอย่างดียังมีจำนวนมาก

2.1.9 การช่วยงานด้านป่าไม้ของวัดหรือพระสงฆ์ยังมีปัญหาอุปสรรคหลายด้าน ทั้งในเรื่องนโยบาย ระเบียบ กฎหมาย ปัจจุบันทางราชการยังไม่มียุทธศาสตร์หรือแนวทางป้องกันแก้ไข ปัญหาโดยชัดเจนและเหมาะสม

2.1.10 แนวความคิดในเรื่องการส่งเสริมให้วัดช่วยงานด้านป่าไม้ ยังมีความเห็นแตกต่างกัน บางส่วนเห็นว่าเรื่องนี้ไม่ใช่งานของสงฆ์ แต่บางส่วนเห็นว่าพระสงฆ์ควรจะ มีบทบาทในเรื่องช่วยงานด้านป่าไม้มากขึ้น

2.1.11 วัดหลายแห่งที่ช่วยอนุรักษ์ป่าหรือปลูกป่าอย่างดียิ่งในปัจจุบันกำลังประสบปัญหาการบุกรุกถือครองพื้นที่หรือถูกขัดขวางจากผู้มีอิทธิพล หลายแห่งต้องดำเนินการกันเอง โดยไม่ได้รับการช่วยเหลือจากทางราชการ

2.1.12 พระสงฆ์ที่อาศัยอยู่ในเขตป่าโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายมีจำนวนมาก และยังไม่ทราบจำนวนแน่นอน มีทั้งส่วนที่อยู่ในเขตป่าไม่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในเขตอุทยานแห่งชาติ และในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า มีทั้งที่มีอยู่ก่อนและเข้าไปอยู่หลังการกำหนดพื้นที่ป่า

๔๔/๔๖

2.2 สภาพปัญหา

2.2.1 จากข้อเท็จจริงตามข้อ 2.1 พบว่าปัญหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ ก็คือ การเข้าไปอยู่อาศัยหรือใช้ประโยชน์โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งปัญหานี้มีความละเอียดอ่อน ซับซ้อน และมีความสำคัญระดับชาติ ที่จำเป็นต้องหาทางป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร่งด่วน เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบ ต่อสถานบันศาสนาอันเป็นสถาบันหลักของประเทศ ซึ่งสร้างความสับสนให้กับหน่วยราชการ คณะสงฆ์ และประชาชนทั่วไปเป็นอย่างมาก เหมือนดังตัวอย่างที่เคยปรากฏให้เห็นอยู่เสมอ ซึ่งความขัดแย้งระหว่างทางราชการกับพระสงฆ์ ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเรื่องพื้นที่ป่าไม้ที่ผ่านเข้าไปอาศัยอยู่แทบทั้งสิ้น หากไม่มีการป้องกันแก้ไขอย่างถูกต้องเหมาะสมและจริงจังแล้ว จะต้องเกิดปัญหาข้อขัดแย้งอย่างไม่รู้จบจกจบสิ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกมากมายเป็นผลเสียต่อสังคมและประเทศชาติได้

2.2.2 ปัญหาที่เกิดขึ้นเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น

- เกิดความต้องการของพระสงฆ์ในการหาสถานที่ธุดงค์ และสร้างวัด
- เกิดจากความต้องการของราษฎรในการสร้างวัดประจำชุมชน
- ขาดความเข้าใจร่วมกันในเรื่องระเบียบ กฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องระหว่างกรมป่าไม้ คณะสงฆ์ และหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง แต่ละฝ่ายทราบเฉพาะของตนแต่ไม่ทราบของฝ่ายอื่น
- นโยบายของแต่ละฝ่ายไม่ชัดเจน อาจจะขัดแย้งกันเอง ไม่มีนโยบายระดับชาติหรือแนวทางปฏิบัติร่วมกันที่ชัดเจน การประสานการปฏิบัติยังไม่ดีเท่าที่ควร
- กรมป่าไม้ขาดหน่วยงานรับผิดชอบเรื่องวัดกับป่าไม้โดยตรงที่จะศึกษาและจัดทำแนวทางป้องกัน แก้ไขปัญหา ตลอดจนกำหนดแนวทางที่ชัดเจนให้ปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน ในส่วนของกรมป่าไม้เอง ที่ผ่านมามีแต่ละกองหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่ป่าแต่ละประเภทต่างก็มีกฎหมายและระเบียบปฏิบัติและฉบับ ซึ่งแนวทางดำเนินการกับวัดหรือพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้อาจจะเกิดความผิดพลาดและขัดแย้งกันเองได้ นอกจากนี้การขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ยังทำให้การประสานงานไม่ดีเท่าที่ควรด้วย
- ขาดการกำหนดมาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบ ไม่มีวิธีหยุดยั้งปัญหาที่จะเกิดใหม่อย่างได้ผล และไม่มีแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่ชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาสะสมมากขึ้นเรื่อย ๆ

๔๓/๔๖

3. การดำเนินงานของกรมป่าไม้

นอกจากการอนุญาตให้สร้างวัดในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามระเบียบหลักเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว กรมป่าไม้ยังได้จัดทำโครงการทดลองเพื่อส่งเสริมให้วัดหรือสำนักสงฆ์ช่วยงานด้านป่าไม้ถึงปัจจุบันจัดทำแล้ว 22 แห่งทั่วประเทศ จากการทดลองปรากฏผลสำเร็จด้วยดีทำให้ได้ข้อมูล รูปแบบและแนวทางการนำใบป้องกันและแก้ไขปัญหาคือขัดแย้งระหว่างพระสงฆ์กับพื้นที่ป่าไม้ได้ ตามแผนดำเนินการในข้อ 4 ซึ่งเรื่องนี้ผ่านความเห็นชอบจากมหาเถรสมาคม และกรมการศาสนาแล้ว

4. แผนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งกรมป่าไม้

ได้หารือมหาเถรสมาคม และกรมการศาสนาแล้ว มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1

มาตรการป้องกันการตั้งที่พักสงฆ์การเพิ่มขึ้นโดยไม่ถูกต้องในพื้นที่ป่าไม้ทุกประเภท
วิธีการ สํารวจและจัดทำบัญชีรายชื่อที่พักสงฆ์ที่มีอยู่ทั้งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องในพื้นที่ป่าไม้ทุกประเภทในปัจจุบัน

ผลที่ได้ จะได้บัญชีรายชื่อพร้อมข้อมูลเบื้องต้นที่จำเป็นของที่พักสงฆ์ปัจจุบันในเขตป่าซึ่งกรมป่าไม้ มหาเถรสมาคม กรมการศาสนา และผู้ที่เกี่ยวข้องจะใช้ตรวจสอบ ควบคุมไม่ให้มีการสร้างโดยไม่ถูกต้องเพิ่มเติมได้ ตลอดทั้งจะใช้ประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหในขั้นต่อไปได้ด้วย

ขั้นที่ 2

มาตรการแก้ไขปัญหที่พักสงฆ์ในเขตป่าไม้ทุกประเภท

วิธีการ

- แยกประเภทที่พักสงฆ์จากบัญชีที่สำรวจไว้
- กรมป่าไม้จะร่วมประชุมหารือกับคณะทํานานของมหาเถรสมาคม กรมการศาสนา และกรมการปกครองถึงมาตรการแก้ไขโดยละเอียด อาจจะเลือกดำเนินการใน 3 รูปแบบ คือ 1.ให้ออกจากพื้นที่ จัดทำโครงการของเจ้าที่เจ้าถิ่นที่กรมป่าไม้เพื่อให้พระสงฆ์อยู่ในเขตโครงการได้ หรือ 2.ให้ออกอนุญาตสร้างวัด

ผลที่ได้ ได้รายละเอียดแนวทางแก้ไขปัญหที่พักสงฆ์ที่มีอยู่แล้ว ซึ่งจะนำใบดำเนินการได้อย่างจริงจังถูกต้อง ตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องและกฎเกณฑ์ของคณะสงฆ์

/ขั้นที่ 3

๑๔/๑๖

ขั้นที่ 3

มาตรการส่งเสริมให้วัด สำนักสงฆ์ และที่พักสงฆ์ที่แก้ไขปัญหาแล้วช่วยงานด้านป่าไม้
อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

วิธีการ

- มีหน่วยงาน งบประมาณ อัตราค่าจ้าง โดยเฉพาะเพื่อดำเนินงานในเรื่องนี้ใน
กรมป่าไม้

- มีโครงการตัวอย่าง 8 แห่ง ตามภาคต่าง ๆ คือ ภาคเหนือตอนบน ภาคเหนือ
ตอนล่าง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ภาคกลาง ภาคตะวันตก
ภาคตะวันออก และภาคใต้ เพื่อเป็นศูนย์สาธิต ผูกอบรมบุคลากรของกรมป่าไม้ พระสงฆ์ หน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง และถวายความรู้ให้คำแนะนำสนับสนุนพระสงฆ์ในด้านป่าไม้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

- มีคณะทำงานและคณะกรรมการร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องช่วยหาให้คำปรึกษาและแก้ไข
ปัญหา

- ดำเนินการตามรูปแบบต่าง ๆ ที่กำหนดในขั้นที่ 2

- ส่งเสริมให้วัดที่อยู่นอกพื้นที่ป่าช่วยงานด้านป่าไม้

ผลที่ได้ วัด สำนักสงฆ์และที่พักสงฆ์จะช่วยงานด้านป่าไม้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

อันจะส่งผลดีต่อพระพุทธศาสนา สังคม และประเทศชาติสืบไป

5. ประเด็นที่เสนอเพื่อโปรดพิจารณา

5.1 ขอความเห็นชอบในหลักการ เพื่อให้กรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้โดยถือเป็นนโยบายสำคัญและเร่งด่วน ทั้งนี้ให้ประสานงานกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด

5.2 ขอความเห็นชอบให้กรมป่าไม้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำรวจที่พักสงฆ์
ซึ่งอาศัยอยู่โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายในพื้นที่ป่าไม้ โดยขั้นตอนการสำรวจจะยังไม่ดำเนินการตามกฎหมาย
กับที่พักสงฆ์เหล่านั้น

๑๕/๔๖

5.3 ขอความเห็นชอบให้กรมป่าไม้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมการศาสนา กรมการปกครอง และมหาเถรสมาคม เพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหา พระสงฆ์ในท้องที่ป่าไม้ ตลอดจนกำหนดแนวทางในการส่งเสริมให้วัดหรือสำนักสงฆ์มีส่วนช่วยงานด้านป่าไม้ อย่างจริงจัง และต่อเนื่องในรูปแบบที่เหมาะสมต่อไป

ทั้งนี้ ให้ตั้งคณะกรรมการร่วมพิจารณา 2 ระดับ คือ คณะกรรมการกลาง และ คณะกรรมการระดับจังหวัด

6. ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น

6.1 ผลกระทบต่อนโยบายของรัฐบาล ข้อดี เป็นการสนับสนุนกิจกรรมทางศาสนาอัน เป็นสถาบันหลักของประเทศ เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาล้ำย่อมจะมีความมั่นคงมากขึ้น ส่งผลต่อความมั่นคง และความสงบสุขส่วนรวม นอกจากนี้การส่งเสริมให้พระสงฆ์มีส่วนช่วยงานด้านป่าไม้ อย่างจริงจัง และต่อเนื่องก็สอดคล้องกับนโยบายการป่าไม้แห่งชาติ และนโยบายของรัฐบาลด้วย ข้อเสีย ไม่มี

6.2 ผลกระทบต่อความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ ไม่มี

6.3 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมหรือเฉพาะท้องถิ่น ข้อดี เมื่อพระสงฆ์มีส่วนร่วมในการดูแลรักษา และพัฒนาป่าไม้และสัตว์ป่าจะทำให้หลายฝ่ายให้ความร่วมมือดีขึ้น ประหยัดงบประมาณแผ่นดิน ส่งเสริมให้ประชาชนเห็นแหล่งไม้ใช้สอย แหล่งอาหาร ของป่า สมุนไพร ช่วยรักษา สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ข้อเสีย ไม่มี

6.4 ผลกระทบต่อการเงิน ไม่มี

6.5 ผลกระทบต่อสังคม การเมือง ต่อบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ที่มีประโยชน์เกี่ยวข้องกับทุกกลุ่ม ข้อดี ทำให้พระสงฆ์ ประชาชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พัฒนา และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่าร่วมกันได้ดียิ่งขึ้น ลดปัญหาความขัดแย้ง เสริมสร้างความมั่นคง ความสงบร่มเย็นแก่คนในชาติ ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น ข้อเสีย ผู้ที่สูญเสียผลประโยชน์ ที่พยายามจะยึดถือครอบครอง

/พื้นที่หรือต้นไม้

๔๖/๔๗

พื้นที่หรือตัดไม้ ส่วสัตว์ในพื้นที่อาจใช้สิทธิพลชัดขวาง ข่มขู่พระสงฆ์ เจ้าหน้าดีของรัฐ และประชาชนที่ส่นับสนุน
การปฏิบัติงาน

6.6 ผลกระทบทางด้านอื่น ๆ ไม่มี

จึง เรียนมาเพื่อโปรดนำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นกรณีเร่งด่วนด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายประจักษ์ ไชยสาส์น)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมป่าไม้

สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

โทร. 5614292-3 ต่อ 548, 549

โทรสาร 5797583

ส่งเรื่องไปยัง...
และเรื่อง...

(มีเอกสารประกอบเรื่อง)